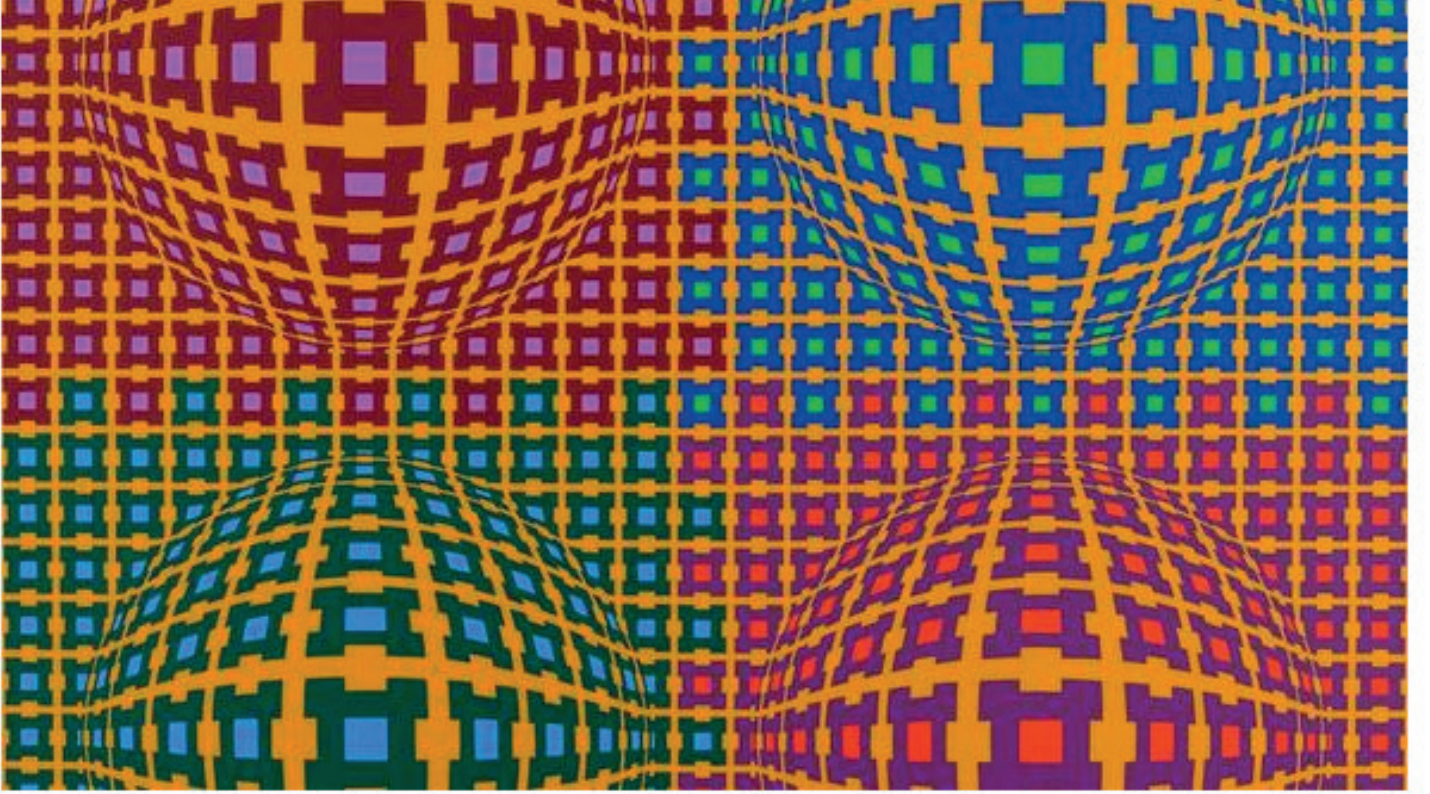

Yüzde 99 ter dökmek yüzde 1 yaratıcılık

NİKO FİLİDİS

03 Şubat 2017 - 17:07 | Son Güncelleme : 03 Şubat 2017 - 17:07

Çokrenkli geometrik soyutlamalarıyla Op Art'ın en önemli temsilcilerinden Macar asıllı 'plastik sanatçısı' Victor Vasarely, kapsamlı bir retrospektif sergiyle Tophane-i Amire'ye konuk oluyor. Torunu Pierre Vasarely ile 1997'de hayata veda eden dedesini ve Arkas Holding desteğiyle açılan sergiyi konuştuk.

PAYLAŞ

— A +

Yorum yaz

Siz Yvaral'ın oğlu, Vasarely'nin torunusunuz. Her ikisi sanat anlayışlarıyla savaş sonrası sanat dünyasında güçlü izler bırakmış. Vasarely Vakfı'nın başkanı sizsiniz. Bu görevler size köşeye sıkışmış hissi veriyor mu? Köşeye sıkışmak mı, kesinlikle hayır! Bütün gençliğim 'Vasarely takımıydızının' altında geçti. Büyükbabam ve büyükannem 1929'da Budapeşte'de, Weimer Bauhaus'unun birebir uzantısı olan Mühely'de karşılaşmış, 1930'da da sanat dünyasının başkenti Paris'e göç etmişler. Büyükannem Mühely'de büyükbabamdan çok daha iyi bir öğrenciymiş. Savaştan önce başarılı bir moda desinatörü olan büyükannem, kocası uğruna kendi sanat kariyerini feda etmeyi seçmiş.

Pierre Vasarely

Victor Vasarely'nin tablolarına yakından bakıldığında, mükemmeliyetçiliğe ve disipline insan hayran kalıyor. Bu işlerin arkasındaki teknikler hakkında bizi bir parça aydınlatmanızı istesek? 'Herkes için sanat', 'Görülecek şeyler sunmak', 'Sanatı sokağa indirmek', Vasarely'nin böyle cömert fikirleri vardı. Paris'te 1930'dan 1939'a kadar dikkat çekici bir grafikerlik kariyerinin ardından Vasarely kendini bütün dünyaya 20. yüzyılın ikinci yarısının en büyük sanatçılarından biri olarak kabul ettirdi: 1950-1990 arası dönem içerdiği yaratıcılıkla da, girişimci ruhla da göz kamaştırır. Bir 'plastik sanatçısı' olarak hayatı boyunca Vasarely hep yöntemli, tertipli, insanlarla ilişkilerinde mesafeli davranmaktan vazgeçmeyen biri, 'modern sanatın bir münzevisi' olarak algılandı. Bazen 'yağlıboya resim' devrini özler, bir yandan da kıyasıya çekiştirirdi: "Şövalenin karşısına oturup fırçayla tuvali okşamak insanı öyle dinlendirir ki..."

Ressam ve/veya sanatçılık halini reddederek kendini 'plastik sanatçısı' olarak gördü, hatta düşünmeye, araştırmaya, programlamalara kendini tamamen verebilmek için yardımcıları edindi: "Eğer, dün sanat, hissetmek ve uygulamaksa bugün tasarlamak ve yaptırmak olabilir." Sanatın bir elite sınırlı kalmaması gerektiğine, her insanın güzelliğe hakkı olduğuna dair inancıyla cömertliğe dayalı bir anlayışı savundu. İşlerini çoğaltmalar yoluyla her keseye uygun hale getirirken mimariyle bütünleşik yapıtlarının 'çokrenkli kentlerde' kent uzamını kaplamasını istiyor, 1955 yılında 'Sarı Manifesto'da şöyle yazıyordu: "Yarının sanatı ya herkesin ortak hazinesi olacak ya da hiç olmayacak." Bir plastik alfabe yaratarak ileriki kuşakların temel taşı olarak kullanacağı şifreli bir görsel sanat icat etmişti; müzikteki solfej in ya da edebiyattaki alfabenin eşiydi bu. Onu tutkulu, sanatı ve işiyle dopdolu bir adam olarak hatırlıyorum. "İşim mi? Yüzde 99 ter dökmek, yüzde 1 yaratıcılık" diye espri yapardı neşeyle...

Victor Vasarely

Victor Vasarely retrospektifinde neler göreceğiz?

Sergi, Arkas Holding Başkanı ve dostum Lucien Arkas'ın girişimleriyle güzel bir proje olarak ortaya çıktı. Arkas Koleksiyonu'nda bulunan 13 adet büyük boyutlu Victor Vasarely eseri ilk kez sergilenecek. Ayrıca Peç Victor Vasarely Müzesi, Budapeşte Güzel Sanatlar Müzesi, Renault Kurumsal Koleksiyonu'ndan getirilen eserler var. Sanatseverler, sanatçıya uluslararası bir tanınmışlık kazandıran 1950 ve 1960 yıllarına ait ikonik çalışmalarını da görecek. Sergi İstanbul'dan sonra 10 Nisan'da İzmir'de açılacak. *Victor Vasarely retrospektifi 31 Mart'a kadar Tophane-i Amire'de.*